SHU AZIZ VATAN — BARCHAMIZNIKI

O'ZBEKISTON OVOZI

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

• 2006-yil • 30-may • Seshanba • 62 (27.554) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan

Баркамол авлод орзуси

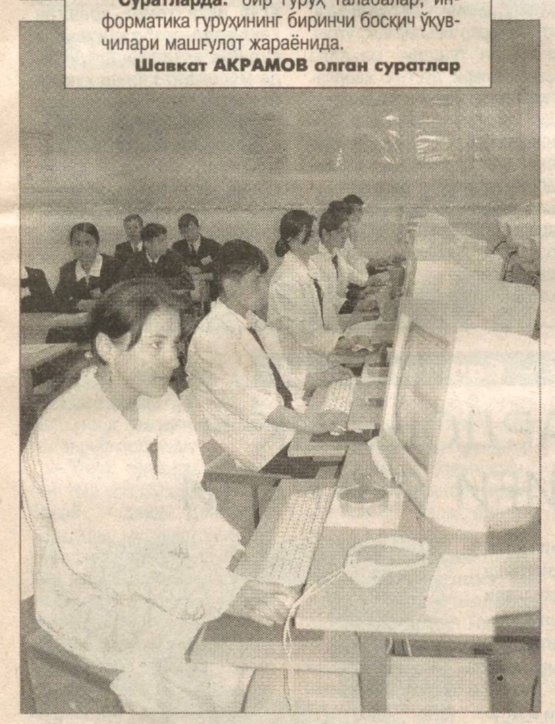

Суратларда: бир гуруҳ талабалар; информатика гуруҳининг биринчи босқич ўқувчилари машғулот жараёнида.

Шавкат АКРАМОВ олган суратлар

«Хонқа — Урганч» йўналиши бўйича ҳаракатлансангиз, Хонқа шаҳарчасидан чиқаверишда, йўлнинг чап томонидаги муҳташам бинога кўзингиз тушади. У 2004 йилда қурилиб фойдаланишга топширилган Хонқа иқтисодиёт касб-ҳунар коллежи биноси. Айни пайтда бу ерда олти йўналиш бўйича 642 нафар йигит-қизга 48 нафар малакали ўқитувчи касб-ҳунар сирларини ўргатишяпти. Замонавий ўқув жиҳозлари билан таъминланган синфхоналар, фан кабинетлари, спорт зали, кутубхона, ошхона, ёрдамчи хоналар ўқувчилар ихтиёрида. Бу ерда яна ўқув банки, молия, ҳисоб-китоб, маркетинг, менежмент масалалари билан шуғулланиш, тажриба заллари, қўшимча воситалардан фойдаланиш имкониятлари мавжуд.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ СЕНАТИДА

2006 йил 29 май куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси Тошкент давлат юридик институти билан ҳамкорликда «Келишув процедуралари» мавзуида семинар-тренинг ўтказди

Семинар-тренинг учун бу мавзунинг танланиши парламент қонунчилик фаолиятида келишув процедураларининг амалга оширилиши билан боғлиқ.

Қонунчиликка биноан Сенат томонидан рад этилган қонун бўйича юзага келган келишмовчиликларни бартараф этиш учун Сенат ва Қонунчилик палатаси тенг ҳуқуқлилик асосида Сенат аъзолари ҳамда Қонунчилик палатаси депутатларидан иборат келишув комиссиясини ташкил этиши мумкин.

Келишув комиссияси фаолиятини амалга ошириш мақсадида Қонунчилик палатаси ва Сенат томонидан «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг келишув комиссиясини ва унинг фаолиятини ташкил этиш тартиби» ишлаб чиқилди ва тасдиқланди.

Бироқ, семинар-тренинг иштирокчиларининг фикрича, қонунчилик фаолиятининг янги ҳуқуқий институтини амалга жорий этиш бу масалани илмий-назарий жиҳатдан чуқур ўрганиб чиқиш ва атрофлича фикр алмашишни талаб этади.

Тадбирда келишув комиссиясининг ҳуқуқий асослари ва илмий-назарий жиҳатларини очиб бериш, қонун ижодкорлиги жараёнида келишув процедураларини такомиллаштириш ва бошқа мавзуларга бағишланган маърузалар тингланди.

Семинар-тренинг қатнашчилари ўз чиқишларида мамлакат парламенти қонунчилик фаолиятини такомиллаштириш борасида долзарб аҳамиятга эга бўлган келишув процедуралари институти фаолиятига оид назарий ишланмалар зарурлигини таъкидлади ҳамда муҳокама этилган масала юзасидан қатор қизиқарли таклифлар билдирди.

Тадбир иштирокчилари муҳокама якунлари бўйича тегишли тавсияномалар ишлаб чиқди.

Семинар-тренингда Сенат аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, қонунчилик ташаббуси ҳуқуқига эга субъектлар, Адлия вазирлиги вакиллари, олимлар, ўқув юртлари ўқитувчи ва аспирантлари иштирок этди.

(ЎзА)

ФРАКЦИЯ ЙИҒИЛИШИ

Кеча Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракциясининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда дастлаб депутатлар биринчи ўқишда киритилаётган «Микромолиялаш тўғрисида»ги қонун лойиҳасини муҳокама қилдилар. Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитаси аъзоси Шарбат Абдуллаева депутатларга қонун лойиҳаси ҳақида тушунтириш берди. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2006 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг асосий устувор йўналишларига бағишланган мажлисидаги маърузасида микрокредитлаш ва микромолиявий хизматлар кўрсатиш соҳасида устувор вазифалар белгилаб берилди. Бу икки тизимни янада ривожлантириш орқали иқтисодиётнинг нодавлат секторини ривожлантириш, аҳолини тадбиркорлик кўникмаларига ўргатиш масалалари ўртага ташланди. Шундан сўнг Вазирлар Маҳкамаси томонидан эса «Микрокредит ва микрокредит ташкилотлари тўғрисида»ги қонун лойиҳаси асосида иккита қонун лойиҳаси ишлаб чиқилган эди. Уларнинг бири «Микромолиялаш тўғрисида», иккинчиси «Микрокредит тўғрисида»ги қонун лойиҳасидир.

Фракция йиғилишида муҳокама этилаётган қонуннинг асосий вазифалари тадбиркорлик субъектлари ва аҳолининг молиявий маблағлар ҳамда хизматлардан фойдаланиш имкониятларини кенгайтириш учун шароит яратиш, уларнинг фаоллигини ошириш, шунингдек, микромолиявий хизматлар бозорини ҳамда тадбиркорликни ривожлантиришдан иборатдир. Шундан келиб чиқиб депутатлар лойиҳа юзасидан таклифларини билдирдилар.

Палата мажлисида биринчи ўқишда маъқулланган «Солиқ маслаҳати тўғрисида»ги қонун лойиҳасига фракция аъзоларининг таклифи ҳам муҳокама этилди. Бу ҳақда Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси аъзоси Фахриддин Ражабов сўзга чиқди.

— Лойиҳада солиқ маслаҳатчиси олий маълумотли бўлиши лозимлиги кўрсатилган, — деди у. — Аммо, бугун кўплаб ўрта-махсус маълумотга эга бўлган фуқаролар ҳам давлат солиқ хизматларида фаолият кўрсатмоқда. Улар орасида тажрибали, самарали меҳнат қилаётганлари кўп. Нима учун улар солиқ маслаҳатчиси бўлиб ишлаши мумкин эмас? Мен бу ерда нафақат олий, балки ўрта-махсус маълумотли фуқаролар ҳам бу фаолият билан шуғулланишларини белгилаб қўйиш керак, деган таклифни киритмоқчиман.

Маълумки, яқинда Белорусия пойтахти Минск шаҳрида Евросиё иқтисодий ҳамжамиятига аъзо мамлакатлар парламентлараро Ассамблеясининг еттинчи йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон парламенти вакиллари маслаҳат овози билан иштирок этдилар. Мамлакатимиз делегацияси таркибида ушбу нуфузли йиғилишда қатнашган фракция аъзоси Нурдинжон Исмоилов унда кўрилган масалалар хусусида тўхталди.

— Йиғилишда Ассамблея Низоми ҳамда Регламентига тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Бу ҳужжат давлатлараро Кенгаш томонидан имзолангандан сўнг кучга киради, — деди у. — Унга мувофиқ энди Ассамблея йиғилишларида парламентимизнинг 16 нафар вакили тўла овоз билан иштирок этадилар.

Йиғилишда «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон Халқ демократик партияси фракциясининг 2006 йилга иш режаси»да белгиланган вазифаларнинг бажарилиши, фракция аъзолари фаолияти самарадорлигини ошириш, Ўзбекистон ХДП дастурий мақсадларидан келиб чиққан ҳолда қонунлар лойиҳалари муҳокамасида фаоллик кўрсатиш, депутатларнинг қонунчилик ташаббуси ҳуқуқидан кенгроқ фойдаланиш, аҳоли ўртасида турли тадбирларни ўтказиш масалалари тўғрисида ҳам фикрлашиб олинди.

Йиғилишда кўриб чиқилган масалалар юзасидан фракциянинг нуқтаи назари белгиланди.

(Ўз мухбиримиз)

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2006 йил 30 майдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*

1 Австралия доллари	925,93	1 Малайзия ринггити	336,32	1 ЕВРО	1557,02
1 Англия фунт стерлинги	2272,42	1 Польша злотийси	398,66	10 Жанубий Корея вони	12,90
1 Дания кронаси	208,86	1 СДР	1821,43	10 Япония иенаси	108,86
1 БАА дирхами	332,75	1 Туркия лираси	799,65	1 Россия рубли	45,20
1 АҚШ доллари	1221,86	1 Швейцария франки	997,52	1 Украина гривнаси	241,95
1 Миср фунти	212,13				
1 Исландия кронаси	16,80				
1 Канада доллари	1105,76				
1 Хитой юани	152,30				

*** Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.**

ҚАРШИНИНГ ОЧИҚ ТЕАТРИ

Қарши шаҳрининг 2700 йиллигига бағишлаб қурилиш ва ободончилик ишлари жадал олиб борилмоқда.

Шулардан бири — амфитеатр қурилишидир. Бундай иншоотнинг барпо этиш воҳа учун янгилик эмас. Газ ва нефтчилар шаҳарчаси бўлган Муборакдаги амфитеатрни қуришда иссиқ иқлим ва бошқа талаблар тўла ҳисобга олинганди. Бу сингари очиқ томошагоҳ Амир Темур бобомизнинг 670 йиллик тўйига ҳозирлик кўрилаётган Шаҳрисабз шаҳрида ҳам тикланмоқда. Аммо Қаршидаги иншоот лойиҳаси ўзига хослиги, бир неча минг томошабинни сиғдира олиши билан ажралиб туради. Очиқ томошагоҳнинг асосий биноси ва деворлари аллақачон тикланиб, пардоздан чиқмоқда. Ўриндиқлар ҳам тайёр. Безак учун мармар тахталар ва плиталардан ўз ўрнида фойдаланилмоқда.

Қурилишни олиб бораётган Таллимаржон иссиқлик электр станцияси шўъба корхонасининг қурувчилари ҳозиргача 2 миллиард сўмга яқин иш бажаришди. Ҳали юмушлар кўп. Бироқ бунёдкорлар август ойигача уларни уддалашга аҳд қилишган. Чунки бу очиқ томошабоғнинг биринчи меҳмонлари Қаршида ўтадиган тарихий сана иштирокчилари бўлишади. Шубҳа йўқки, қутлуғ тўй муносабати билан барпо этилаётган амфитеатр шаҳарнинг энг кўркам, эътиборли, байрам ва маданий тадбирлар ўтказиладиган томошабоққа айланажак.

Юнус УЗОҚОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири

ЎзХДП ҳаёти

ФАОЛЛИК ВА КУЧЛИ ТАРҒИБОТ ЗАРУР

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Учтепа тумани кенгашининг пленуми бўлиб ўтди

Унда кенгаш раиси Маҳмуд Ёқубовнинг туман партия кенгаши фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи тингланди. Нотиқ амалга оширилган ишлар, ютуқ ва камчиликларга алоҳида тўхталди. Хусусан, Учтепа туман партия ташкилоти ҳисобида 3013 нафар партия аъзоси борлиги, уларнинг аксарияти ташаббускор, обрў-эътиборли фуқаролар эканлигини таъкидлаб, шу билан бирга партияга хайрихоҳ ёшларни ўз сафларига тортишда сусткашликка йўл қўймаслик БПТларнинг вазифаси эканлигига эътиборни қаратди. Партия тузилмалари диққатини ХДП дастурий ғояларини кенг тарғиб қилиш, депутатлар билан ишлашни яхшилаш, фаоллар ўқувини ташкил этишга қаратиш зарурлиги айтиб ўтилди.

Мунозараларда сўзга чиққанлар партиядаги ислоҳот унинг ҳар бир аъзоси фаоллигини ошириш билан бевосита боғлиқ эканлиги, бу борадаги энг яхши ташвиқот аввало амалий ишларда кўринишини таъкидладилар.

Элмира БОСИТХОНОВА, Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам клиник касалхонаси бош врачи, шаҳар Кенгаши депутати:

— Ҳар бир депутат туман, маҳалла, керак бўлса ҳар бир оиланинг ташвишини ўз муаммоси сифатида қабул қилиши керак. Сайловчиларга хизмат қилиш бурчи эканлигини бир лаҳза бўлсин унутмаслиги лозим.

Сайловлар пайтида ҳар бир номзод ўз дастурини эълон қилиб, сайловчилар ишончини оқлашга, фаол бўлишга ваъда берган. Ана шу катта ваъдаларга вафо қилиб, амалий ишимиз, фаолиятимиз билан ишончни оқлаяпмизми? Мен депутат сифатида ўтган йил 83 нафар фуқаронинг дардини тинглаб, муаммосини ҳал қилишга кўмаклашдим. Битта илтимосим бор, туман Кенгаши томонидан берилаётган мурожаатлар ёзма равишда бўлса, муаммолар янада тез ҳал бўларди.

Азиза ҒИЁСОВА, Учтепа туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси:

— Бу ерга тўпланганларнинг ҳар бири билимли, обрў-эътиборли кишилар. Бу эса албатта, ЎзХДП туман кенгашининг катта салоҳиятга эга эканлигидан далолат бериб турибди.

Биз барчамиз гиёҳвандлик, диний ақидапарастлик сингари иллатларга қарши курашда ёшлар ўртасида тарғибот-ташвиқот ишларини бўшаштирмаслигимиз зарур.

Абдусамад АБДУМАЛИКОВ, Саккокий номли маҳалла раиси, ЎзХДП аъзоси:

— Бугунги кунда ЎзХДП бошланғич ташкилотлари фаолиятини ҳар томонлама кучайтириш керак. Чунки партия ғояларига, фаолиятига қизиққан фуқаролар илк маълумотни БПТдан оладилар.

Бизнинг маҳалламизда 3 мингдан ошиқ аҳоли яшайди. Маълумки, ЎзХДП аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож, кам таъминланган қатламини ўз электорати деб ҳисоблайди. Демак, маҳалладаги муаммолар билан партия ташкилотлари ҳам жиддий шуғулланишса, нур устига аъло нур бўларди.

Маъмуржон ҚИЁМОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири

«УЛУҒИМСАН, ВАТАНИМ»

Яқинда Фарғона шаҳридаги Аҳмад ал-Фарғоний номли маданият ва истироҳат боғида Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги ҳамда вилоят ҳокимлиги ташаббуси билан катта китоб байрами ташкил этилди.

«Улуғимсан, Ватаним» деб номланган мазкур тадбирни вилоят ҳокими ўринбосари А.Муродов очар экан, китобларнинг ҳаётимиздаги ўрни, фарзандларимиз тарбиясидаги аҳамияти ғоят юксак эканлигига тўхталди. Тадбирда қатнашган Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги раиси ўринбосари Ўткир Жўраев, Ёзувчилар уюшмаси раиси ўринбосари Минҳожиддин Мирзо, таниқли адиб Тилаволди Жўраев ва бошқалар вилоят аҳлини ушбу зиё байрами билан табрикладилар.

Агентлик тизимидаги қатор нашриёт-матбаа ижодий уйлари ҳамда «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси, «Ўзбекистон Миллий энциклопедияси» давлат илмий нашриёти, «Маънавият», «Янги аср авлоди» нашриётларида чоп этилган турли мавзудаги ранг-баранг китоблар кўргазмаси бу ерга ташриф буюрганларда катта таассурот қолдирди. Тадбир муносабати билан ўтказилган мушоирада Муҳаммад Али, Анвар Обиджон, Иқбол Мирзо, Умида Абдуазимова, Охунжон Ҳаким, Энахон Сиддиқова каби таниқли ижодкорлар қаторида фарғоналик ёш, истеъдодли назм ихлосмандлари ҳам қатнашдилар.

Шунингдек, мазкур тадбир доирасида вилоят кутубхонаси, Фарғона давлат университети, Марғилон шаҳридаги 1-Меҳрибонлик уйларида пойтахтлик қаламкашлар билан учрашувлар, китоблар тақдимотлари ташкил этилди.

(Ўз мухбиримиз)

O'zbekiston havo yo'llari
TOSHKENT XALQARO AEROPORTI
Хизматлар лицензияланган

O'ZSANOATQURILISHBANK
KO'PLARNI TANISHADI – MUNOSIBLARNI TANLASHADI!
Tel.: 120-45-01, 120-45-82, факс: 133-32-40
www.uzpsb.com e-mail: info@uzpsb.com
Хизматлар лицензияланган

TOSHKENT SHAHAR MUNITSIPAL BIRJA MARKAZI
MULKDORGA HAMKOR!
Tel.: 132-25-51, 133-46-61, Faks: 133-20-74
WWW.tshmbm.uz E-mail: info@tshmbm.uz va Birja@mail.tps.uz
Хизматлар лицензияланган

Миллий ҳамда чет эл валютасида барча банк хизматлари
Сизнинг муваффақиятингиз учун!
«ПАХТА БАНК» – ФАРОВОНЛИГИНГИЗ КАЛИТИДИР
Хизматлар лицензияланган

ЁШЛАРГА ЭЪТИБОР — КЕЛАЖАККА ЭЪТИБОР

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг 2005 йил 31 октябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларга бериладиган имтиёзлар тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори профессионал миллий армияни шакллантириш, армия мактабини ўтаган, салоҳиятли кадрлар етиштиришда муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда. Қарор муддатли ҳарбий хизматни ўтаган фуқароларга катта имтиёзлар берилишини назарда тутади.

Хусусан, ҳарбий қисм қўмондонлигининг тегишли тавсияномасига эга бўлган фуқаролар мамлакатимиз олий ўқув юртларига ўқишга киришда тест синовларида тўпланадиган энг кўп баллнинг 25 фоизи миқдорида қўшимча балл берилади. Ўқишнинг педагогика, қишлоқ хўжалиги, табиий-илмий ва техника йўналиши мутахассисликлари бўйича эса ҳарбий хизматдан келган абитуриентлар билан зарур баллни тўплай олмаганлар олий таълим муассасаларига тўлов-контракт асосида ўқишга қабул қилинади. Собиқ аскар — тўлов-контракт асосида ўқишга кирган талаба ўқиш давомида республика «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг талабалар ташкилотларида фаоллик кўрсатса, тўлов-контракт пулининг 35 фоизи моддий ёрдам кўрсатиш тариқасида тўланиши ҳам кўзда тутилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази директори Баҳром ИСМОИЛОВ билан ЎзА мухбирининг суҳбати ҳарбий хизматдан резервга бўшатилган ёшлар учун олий таълим муассасаларига ўқишга киришда яратилган имтиёз ва қулайликлар хусусида бўлди.

— Президентимиз Ислом Каримовнинг ёш авлодни етук инсонлар этиб тарбиялаш, Қуролли Кучларимизни замон талаблари асосида ислоҳ қилишга қаратаётган улкан эътибори туфайли бугун ёшлар ўртасида армияга муносабат тубдан, ижобий томонга ўзгарди, — дейди Б.Исмоилов. — Хусусан, давлатимиз раҳбарининг 2005 йил 31 октябрдаги қарори миллий армиямиз нуфузини янада оширишга хизмат қилмоқда.

Қарорда белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Мудофаа, Ички ишлар вазирликлари ва Миллий хавфсизлик хизмати билан биргаликда муддатли ҳарбий хизматчиларга Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун тавсияномалар бериш тартиби тўғрисидаги низом ишлаб чиқилди ва Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказилди. Юртбошимизнинг ташаббуси билан амалга оширилаётган бундай хайрли ишларнинг ёрқин самарасини ўтган йили [illegible] минг олти юздан зиёд йигит ҳарбий қисм қўмондонлигининг тавсияномасини олишга муваффақ бўлганида кўриш мумкин. Уларнинг кўпчилиги бугун талабалар сафида таҳсил олмоқда.

Президентимизнинг қарорига мувофиқ, ҳарбий қисм қўмондонлиги томонидан резервга бўшатилаётган ҳарбий хизматчиларга олий таълим муассасаларига имтиёзли шартлар асосида ўқишга кириш учун бериладиган тавсияномаларнинг ягона шакли ишлаб чиқилди.

Мудофаа, Ички ишлар вазирликлари ва Миллий хавфсизлик хизмати Давлат тест маркази билан биргаликда Қуролли Кучлар қўшинлари турларининг жанговар-хизмат вазифалари хусусиятларини эътиборга олган ҳолда, муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарлик дастурини ўзлаштиришини якуний баҳолаш учун тестлар ишлаб чиқилди. Қарорга биноан барча ҳарбий қисмлардан баҳорда резервга бўшатилган ҳарбий хизматчилар тест синовидан ўтказилди. Тест синовлари натижалари муддатли ҳарбий хизматни ўтаётганларга олий таълим муассасаларига ўқишга кириши учун тавсияномалар беришда ҳисобга олинмоқда.

Марказимиз, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри чақирув комиссиялари билан биргаликда муддатли ҳарбий хизматга чақирилаётган фуқароларнинг соғлиғи, интеллектуал савиясини ўрганишдан ташқари уларнинг билимини замонавий компьютер технологиялари ёрдамида тест синовлари орқали баҳолади.

— Ҳарбий хизматга чақирилаётган ёшларга мўлжаллаб ишлаб чиқилган тестларнинг ўзига хос жиҳатлари нимада?

— Ҳарбий хизматга чақирилувчи йигитларнинг билимини баҳолашга мўлжалланган тест топшириқлари базаси ҳар йили 1 августда олий ўқув юртларида ўтказиладиган одатдаги тест синовларидан фарқ қилади. У, асосан, уч йўналиш — она тили, математика ва Ўзбекистон тарихи фанлари бўйича тузилди. Муҳим жиҳати шундаки, масалан, математика фанидан тайёрланган тестлар чақирилувчиларнинг мантиқий фикрлаш даражасини билишга хизмат қилса, тарихдан тузилганлари уларда ватанпарварлик, буюк сиймолар ва халқимиз ғурури ҳисобланган омилларни билишини синовдан ўтказади.

— Юртбошимизнинг қарорида Давлат тест маркази зиммасига булардан ташқари яна талай вазифалар юклатилган. Хусусан, муддатли ҳарбий хизматни ўтаган фуқароларнинг олий ўқув юртларига ўқишга кириши учун самарали тайёргарлик кўришларини ташкил этиш бўйича тегишли вазирликлар билан биргаликда чора-тадбирлар мажмуини ишлаб чиқиш, амалга ошириш кўзда тутилган. Бу ҳақда нима дея оласиз?

— Олий ва ўрта махсус таълим ҳамда Мудофаа вазирликларининг саъй-ҳаракати билан ҳарбий қисмларда ҳарбий хизматчилар танланган ихтисослари бўйича мамлакат олий таълим муассасаларига ўқишга кириш учун ҳафтасига ўртача тўрт соатлик машғулотлар ташкил этилмоқда. Булардан ташқари ҳарбий хизматни муваффақиятли якунлаганлар олий ўқув юртига ўқишга кириш иштиёқида бўлган ёшлар учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида олий таълим муассасалари бепул тайёрлов курслари ташкил этилмоқда.

Айни пайтда Мудофаа вазирлиги ҳарбий қисмлар кутубхоналари Давлат тест маркази томонидан тест топшириқлари тўплами, «Абитуриент» ва «Вестник» газеталари билан таъминланди. Барча ҳарбий қисм кутубхоналарига 57 турдаги жами 96 тадан тест тўплами ва тегишли журналлар етказиб берилди. Ҳарбий хизматчилар улардан бемалол фойдаланиб, билимини мустаҳкамлаб бориши мумкин. Бунинг учун зарур шарт-шароитлар ҳам яратилган.

Булар барчаси истиқлолимизнинг шарофати, давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг Ватанимиз равнақи, халқимиз фаровонлигини кўзлаб, изчиллик билан амалга ошираётган адолатли, халқпарвар сиёсати самарасидир.

ЎзА мухбири
Жасур КЕНГБОЕВ
суҳбатлашди

Суд ислоҳоти

Агар бугун «Мустақиллигимизнинг ўтган ўн беш йилида қўлга киритган энг асосий ютуғимиз нима бўлди?» деган савол ўртага қўйилса, табиийки, унга ҳамма ҳар хил жавоб беради. Ҳар ким ўз ҳақиқатини айтади. Аммо, кўпчилик энг аввало, инсон ҳақ-ҳуқуқи ҳимояси, қадр-қиммати жойига қўйилганини таъкидлаши табиий. Ростдан ҳам мустақиллик йилларида инсон манфаати давлат манфаатидан устун қўйилди, инсон, унинг ҳуқуқ ва эркинлигига энг олий қадрият деб қарала бошланди.

КЕЧИРИМЛИЛИК — ХАЛҚИМИЗГА ХОС ФАЗИЛАТ

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Инсонни қадрлаш, ҳақ-ҳуқуқи ҳимоясини таъминлаш жамиятда яратилган қонунларга ва айни чоқда суд ҳокимияти мустақиллигига боғлиқ. Истиқлол йилларида мамлакатимиз Президентининг бевосита ташаббуси ва раҳбарлигида яшаш тарзимиз, урф-одатларимиз, миллий қадриятларимиз, халқимизнинг орзу-умидлари, хоҳиш-иродасига суянган, халқаро ҳуқуқ нормаларига мос, мутлақо янги қонунлар тизими яратилди. Бу қонунлар мақсади яқин ўтмишдагидек давлат манфаати эмас, балки халқ манфаати ҳимоясига қаратилган.

Суд-ҳуқуқ соҳасида амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар натижасида судьялар мустақиллиги, фақат қонунга бўйсуниши тўлиқ кафолатланди, судлар ихтисослаштирилди. Энг дадил, журъатли, инсонпарвар ишлардан бири — жиноий жазолар либераллаштирилди. Иқтисодиёт соҳасида жиноят содир этган шахслар етказилган моддий зарарни қопласа, уларга нисбатан қамоқ билан боғлиқ бўлмаган иқтисодий таъсир чоралари қўлланилмоқда. Отувга ҳукм қилиш билан боғлиқ жазолар деярли бекор қилинди.

Суд-ҳуқуқ ислоҳотлари жараёнидаги энг муҳим янгиликлардан яна бири — бу ярашув институтининг жорий этилиши бўлди. Халқимизнинг менталитети, бағрикенглиги, кечиримлилиги, қўни-қўшничилик, маҳалла-кўй, қариндош-уруғчилик анъаналари ҳисобга олиниб, яратилган бу институт замирида инсон ҳаётини қадрлаш, тақдирига масъулият билан қарашдек юксак эзгу ғоялар ётгани энг ривожланган мамлакатларда ҳам эътироф этилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий судидан олинган маълумотга кўра, биргина **ўтган йили жиноят ишлари бўйича судлар томонидан ярашув институти билан боғлиқ 12183 та шахсга нисбатан 11224 та иш кўрилган.** Демак, бир йилда шунча одам судланган деган қора тамғадан, қанчалаб оилалар бузилиб кетишдан асраб қолинди. Ёки қанчалаб болаларнинг тирик етим бўлиб қолиши, отаси, онаси, акаси, опаси судланган деган тазйиққа тушиб қолишининг олди олинди.

Энди одил судловнинг ушбу институти аҳамиятини чуқурроқ англаш учун яқин ўтмишдаги аҳволни бир эслаб кўрайлик. Жаҳл устида ёки маст ҳолатда муштлашиб қолган икки қўшни орадан кўп ўтмай бир-бирини кечириб, ярашиб кетиши мумкинлигини яхши биламиз. Аммо улардан бири алам устида берган ариза бўйича қўзғатилган жиноий иш албатта жазо белгилаш билан тугарди. Бу жазо ҳеч кимга, жамиятга ҳам яхшилик ёки фойда келтирмасди. Аксинча, икки қўшнини, ҳатто уларнинг оила аъзоларини бир-бирига умрбод душман қилиб қўярди. Қамалган қўшнининг оиласи, болалари қаровчисиз қоларди. Бир муаммо кетидан ўнлаб муаммолар пайдо бўларди ва янги жиноятларни келтириб чиқарарди. Бунинг жабрини жамият ҳам тортарди.

Яна бир ёрқин мисол. Маълумки, бизда «Эр-хотиннинг уриши — дока рўмолнинг қуриши» деган мақол бор. Бу сўзлар маъноси ҳаммамизга яхши таниш. Афсуски, асабларини жиловлай олмай хотинини бир шапалоқ уриб, тан жароҳати етказган эр ҳар қанча тавба-тазарру қилмасин, хотини уни кечирмасин, қонун кечирмасди... Қамалиб кетган эркак «мени қаматган хотин билан ўлсам ҳам яшамайман» деб қасам ичарди. Оила бузилиб, болалар етим қоларди, икки қуда томон бир-бирига ёв бўлиб қоларди. Қамалиб чиқиб ҳам ҳалиги эрнинг ҳаёти изга тушиб кетмасди. Биринчидан, хотини, болаларидан ажралган, иккинчидан, пешонасига қамалиб чиққан, деган тамға босилган. Энди у бир умр руҳи синиб, маънавий азобланиб яшашга мажбур. Масаланинг яна бир даҳшатли томони шундаки, ота қамалиб кетгач, болаларини боқишга, тарбиясига қарашга онанинг қурби етса яхши, етмаса-чи?.. Отасиз қолиб, ёмонларга қўшилиб, ҳаёти фожиага айланган болалар ҳақида исталганча мисоллар келтириш мумкин.

Ярашув институтининг аҳамияти нақадар муҳимлигини ҳеч ким инкор этолмайди. Лекин унинг имкониятларини кенгайтириш бўйича мутахассислар томонидан кўплаб таклифлар билдирилмоқда. Газетамизнинг шу йил 14 февраль сонида жиноят ишлари бўйича Тошкент вилояти суди раиси Йўлдош Назаровнинг «Энг ишончли ҳимоя — қонун ҳимоясидир» сарлавҳали мақоласида ҳам муҳим фикр-мулоҳазалар билдирилганди. Хусусан, у шундай ёзади: **«Амалдаги қонунчилигимизда ярашув институтини қўллаш имконияти фақат биринчи босқич судига берилган. Бизнинг фикримизча, ярашув институтини қўллашни суднинг апелляция, кассация ва назорат босқичларида ҳам жорий этиш яхши натижа беради. Чунки, амалиётда шундай ҳолатлар ҳам юзага келмоқдаки, биринчи босқич суди ярашув институти таъсир доирасига тушувчи жиноий ишни кўриб, жабрланувчи ярашмаганлиги муносабати билан судланувчига нисбатан айблов ҳукми чиқаради. Аммо, маълум муддат ўтгач, жабрланувчида судланувчи билан ярашиш истаги пайдо бўлиб қолган тақдирда ярашув учун қонунда белгиланган муддат ўтиб кетганлиги туфайли, кейинги суд босқичи ярашув институтини қўллай олмайди...»**

Дарҳақиқат шундай. Эр-хотинми, қариндош-уруғми, қўни-қўшними, ким бўлишидан қатъи назар маълум вақт ўтгач, жаҳлдан тушади, маҳалла оқсоқоллари, дўст-ёр жабрланувчини ярашишга даъват этади. Жабрланувчи жавобгарнинг тақдири, оиласини ўйлаб ёки қўни-қўшничилик, қариндош-уруғчиликка дарз кетмасин, деган эзгу ниятлар билан ярашишга рози бўлади. Аммо, бу пайтда ярашув учун қонунда белгиланган муддат ўтиб кетган бўлса, ярашув қўлланилмайди. Шу ўринда савол чиқади: нега ярашув учун жуда қисқа муддат белгиланган?

Жабрланувчи жаҳлидан тушиши, ўзига келиши, ўйлаб олиши ёки жавобгар етказилган маънавий зарарни қоплаши учун маълум вақт керакку. Й.Назаров мақоласида айтилганидек, «миллатимизнинг ўзига яраша шарқона камтарлик, ор-номуслилик, ҳар бир масалани маҳалла-кўй билан бамаслаҳат ҳал этиш сингари фазилатларини асло назардан қочирмаслик керак».

Халқимизнинг бағри кенг, кўнгли очиқ, ҳеч кимнинг боласи тирик етим бўлиб қолишини истамайди, душманига ҳам ёмонлик тиламайди. Бу халқ азал-азалдан қўни-қўшни, маҳалла, жамоа тамойиллари асосида яшаб келади. Эртага кўз-кўзга тушади, тўй бор, аза бор деган андиша қон-қонига сингиб кетган. Шунинг учун бир-бирини суяб, бир-бирини аяб, кечириб яшаб келади. **Юртбошимиз таъбири билан айтганда, одамгарчиликни барча нарсадан устун қўйиб яшаган инсонлар фарзандимиз.** Кечиримли одам савобга қолади, дўстлари, қариндош-уруғларини йўқотмайди. Кечиримли бўлиш инсониятга фақат яхшилик келтиради.

Бугун бир-бирини кечиришга, ярашишга тайёр қанча одам бор. Судларда қанча аризалар ётибди. Аммо, ярашув учун қонунда белгиланган муддат ўтиб кетган бўлса, икки томон ҳам армонда қолади. Ва табиийки, бунинг натижаси яхши бўлмайди. Ҳаёт сабоқларидан хулоса чиқариб, ярашув институтини қўллаш имкониятини ўйлаб кўриш кераккa ўхшайди. Агар икки томон ярашган тақдирда жабрланувчига суднинг исталган босқичида мурожаат қилиш ҳуқуқи берилса, савоб ишлар икки баробар кўпайиши, фожиалар икки баробар камайиши, оилада, қўни-қўшни ўртасида, маҳаллада, жамиятда аҳиллик, осойишталик янада мустаҳкамланишини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди.

Сафар ОСТОНОВ

ФАРҒОНАДА КАСБЛАР ФЕСТИВАЛИ

Вазирлар Маҳкамасининг «Умумий ўрта таълим мактаблари ва ўрта махсус, касб-ҳунар тизимига изчил ўтишни таъминлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори ижроси юзасидан Фарғона вилоятида талайгина ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, 9-синф битирувчиларини академик лицей ва касб-ҳунар коллежларига кенгроқ жалб этиш мақсадида бир қатор тадбирлар ўтказилмоқда.

Ана шу мақсадда яқинда Марғилон, Фарғона ва Қўқон шаҳарларида «Касблар фестивали» ўтказилди. Унда вилоятдаги барча мактабларнинг 9-синфини тамомлаётган ўқувчилар иштирок этди. Иштирокчилар мазкур шаҳарлардаги касб-ҳунар коллежларида яратилган шарт-шароитлар билан яқиндан танишдилар.

Шунингдек, тадбир доирасида иқтидорли ёшлар ва меҳнат фахрийлари иштирокида «Баркамол авлод» спорт мусобақаларида ғолиб бўлган ёшлар билан учрашув ва давра суҳбатлари уюштирилди.

Манзура ЭРКАБОЕВА

Азиз Ўзбекистон — барчамизники!

ҚАРДОШЛИК ҚЎШИҒИ ЯНГРАДИ

Юртимиз дунёдаги энг кўп миллатли мамлакатлардан. Бугун Ўзбекистонда юздан зиёд миллат ва элат вакиллари аҳил ва иноқ бўлиб ҳаёт кечиришмоқда. Уларнинг эса эзгу мақсадлари битта: Ватанимиз гуллаб-яшнашига муносиб ҳисса қўшиш.

Яқинда Жалолқудуқ туманидаги «Оқбулоқ ота» оромгоҳида вилоят қирғиз миллий маданият маркази ташаббуси билан «Қудратимиз дўстлик ва ҳамжиҳатликда» деб номланган қардошлик фестивали ўтказилди. Мазкур тадбирда вилоятда истиқомат қилувчи 3 мингга яқин турли миллат ва элат вакиллари иштирок этишди.

Фестивалда вилоят ва туман ҳокимлиги, вилоят қирғиз миллий маданият маркази мутасаддилари сўзга чиқиб, мамлакатимиз халқлари ўртасидаги ўзаро дўстлик ва аҳиллик тобора мустаҳкамланиб бораётгани ҳақида фикр-мулоҳаза билдирдилар.

Бадиий ҳаваскорлик дасталари томонидан дилбар куйлар ижро этилди, қардошлик қўшиқлари янгради...

Аҳмадилло СОЛИЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

Суратларда: фестивалдан лавҳалар.
Азамат ТОШМАТОВ олган суратлар

Аччиқ, аммо очиқ гаплар

ТОЗА ИЧИМЛИК СУВ

МУАММОСИ ҲАҚИДА...

Фарғона вилоятининг Риштон шаҳрида кейинги йилларда тоза ичимлик сув танқислиги сезилиб қолди. Бу муаммо, айниқса, шу кунларда одамларни қаттиқ ташвишга солмоқда.

Хўш, Риштондаги сув танқислиги сабаби нимада? Бу қадим шаҳар сувни жанубдаги Помир — Олой тоғларидан оқиб тушувчи Сўх дарёсидан олади. Қўшни Қирғизистон ҳудудида катта майдонлар ўзлаштирилиши муносабати билан Сўх суви кўпроқ ўша ерларга сарфланяпти. Бу ҳол биринчидан Риштон тумани ерларининг бир қисми захланишига олиб келаётган бўлса, иккинчи томондан, ичимлик сув танқислигини туғдирмоқда.

Шаҳардаги энг катта маҳаллалардан бири — «Шокир ота» маҳалла қўмитаси биноси олдидаги ҳовуз ёнидамиз. У қуриб, сатҳини пўпанак босиб ётибди...

— Ўтган йил сентябрь ойидан буён ҳовузга сув қуя олмадик, — дейди қўмита раиси Фарход Исматов, — Наинки ҳовуз, маҳалла аҳолиси томорқаларидаги боғ-экинзорлар ҳам сувсизликдан қурий бошлади. Хусусий тракторчилар мослашган-мослашмагани номаълум аллақандай темир идишларда сув келтириб, маҳаллага пақирини 50-100 сўмдан сотиб кетишаяпти. Яқинда шу ҳовузни сув билан тўлдираман, деб қўшни маҳалла қўмитаси раиси билан тикма-тик бўлдик ҳам...

— Қошқайрон маҳалласига эса вилоят прокурори аралашуви билангина ичимлик ҳамда суғориш учун сув олиб келинди, — дейди туман кенгаши депутати Рустам Маҳмудов. — Ҳолбуки, ичимлик сув таъминотини яхшилаш бўйича республика Вазирлар Маҳкамасининг қарори бор. Қарор асосида бошида анчагина ишлар амалга оширилди ҳам. Масалан, ўтган йили аҳолини табиий газ, тоза ичимлик сув билан таъминлаш мақсадида давлат бюджетидан 256 миллион сўм маблағ ажратилди. «Оқ ер» қишлоғида умумий қиймати 50 миллион сўмлик ичимлик сув тармоғи ишга туширилди. «Мевазор» ҳамда «Чўнғара» қишлоқларида сув таъминоти учун 55,4 миллион сўмдан ортиқ маблағ ажратилиб, улардан 11,9 миллион сўми шу йўналишда ўзлаштирилди.

Бироқ, бу туманда ичимлик сув муаммоси ҳал этилди, дегани эмас. Риштон шаҳрининг ўзида 10 минг кишидан ортиқ аҳоли истиқомат қилаётган олти маҳаллада сув масаласи ҳозир жуда «ўткир» бўлиб турибди.

— Маҳалламиз Риштон — Ўқчи йўли ёқаларида жойлашган, — изоҳлайди О.Қорабошев номли маҳалла қўмитаси раиси Ўктамжон Усмонов. — Йўл ёқаларида 5 та ҳовуз бор. Аҳоли шулардан фойдаланиб турибди, бошқа илож йўқ...

Хуллас, Катта Фарғона каналидан Риштон туманининг тоғолди қишлоқларига сув ташлаб бериш муаммоси кўпдан буён ҳал этилиши лозим масала бўлиб турибди. Ёхуд тоғ олди қишлоқларида артезиан қудуқлар ковлаб, сувни ариқлар билан пастга оқизиш ҳам мумкин. Мутахассислар фикрича, шаҳардаги ичимлик сув муаммоси «тиғиз» бўлиб турган 6 та маҳалла учун шаҳар юқорисида 2-3 та тик артезиан қудуқлари қазилса, ушбу маҳаллаларда сув муаммоси ҳал бўлади. Уларнинг умумий қиймати эса нари борса 50-60 миллион сўмга бораркан. Маҳаллий ва вилоят ҳокимияти учун бу маблағ назаримизда унчалик оғир эмас...

Алишер ИБОДИНОВ,
«Ўзбекистон овози»
мухбири

ТАҲРИРИЯТДАН:

Мустақиллик йилларида аҳолини ичимлик сув билан таъминлаш борасида катта ишлар қилинаётганлиги ҳақида ҳар бир вилоятдан кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Айниқса, қишлоқ жойларида узоқ йиллар давомида муаммо бўлиб келган ичимлик суви таъминотини яхшилашга жиддий эътибор берилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 17 сентябрда қабул қилган «Қишлоқ аҳоли яшаш жойларини ичимлик сув ва табиий газ билан таъминлашни янада яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига асосан қишлоқ аҳолисини марказлашган сув таъминоти дастури бўйича Фарғона вилояти, хусусан, Риштон туманида бошида қатор ишлар ижросига киришилди. Аммо, муаммолар охиригача ечимини топмади.

ХДП ўтказган мониторинг натижаси шуни кўрсатдики, ичимлик сув туман аҳолисига «Селкитма» гидротехник иншооти комплексидан 35 км. масофага ётқизилган қувурлар орқали етказиб берилмоқда. Иншоот кунига 12 минг кубметр сув узатиш қувватига эга. Агар у тўла ишласа, туман аҳолиси талабидан икки баробар кўп сув узата олади. Бироқ, 1959 йилда қурилган мазкур қурилма асбоблари ва қувурларининг бир қисми ўз умрини ўтаб бўлгани учун ишдан чиққан. 5 та насосдан атиги биттаси ишлаб турибди. Кунига 2400 кубметр сув узатилмоқда...

Ичимлик сув танқислигининг яна бир томони Сўх дарёси суви камайиб кетиши оқибатида одамлар ичимлик сувдан томорқани суғоришда ҳам фойдаланишмоқда.

Биз туман раҳбарларига ақл ўргатиш фикрида эмасмиз. Улар аҳвол қандайлигини биздан кўра яхши билишади. Бироз бош қотириб, мутахассислар билан маслаҳатлашсалар, нима қилиш кераклигини ҳам билиб олишади. Муаммони ҳал этиш учун эса ташкилотчилик, фидойилик ва тадбиркорлик керак.

Кеча вилоятдаги мухбиримиз хабар қилишича, туманда муаммолар ечими бўйича дастлабки ишларга киришилган: ҳовузлар тозаланиб, уларни сувга тўлдириш юмушлари бошланган. Энди бу ишлар изчил давом этиб, асосий ишлар бажарилса яхши, акс ҳолда, муаммо яна ўз ечимини кутиб қолаверади.

Истак

ЙЎЛЛАР ҲАҚИДА ЎЙЛАР

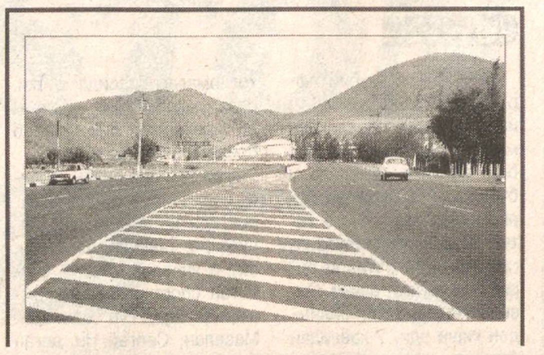

Тошкент — Нукус йўналишида жадвал асосида қатнайдиган «Мерседес-Бенц 0330» русумли давлат автобусида Гулистон шаҳрига кириб бордик. Автобус аввалгидек, тўғрига — Янгиер, Ховос томон эмас, ўнг томонга — яқиндагина фойдаланишга топширилган йўл билан Мирзачўл тумани маркази — Гагарин шаҳрига бурилди. Ўн бешйигирма дақиқалар юргач, тезлик пасайди, ҳайдовчи автобусни гоҳ ўнг, гоҳ сўлга буриб, текис йўл излаб ҳаракатлана бошлади.

...Янги йўлда таъмирлаш ишлари олиб борилаётганди — йўлсозлар яқиндагина фойдаланишга топширилган йўлни яна янгидан «ямашаётган» экан. Айрим жойларда ҳаракат бир томонлама ҳам қилиб қўйилганди...

Йўловчилар ҳайрон бўлишди: 35 километр масофали йўлнинг очилганига ҳали бир йил ҳам бўлмади-ку?

Айтишларича, «олдинги асфальт — йўлнинг биринчи қопламаси бўлиб, иккинчиси энди ётқизилаётган» экан... Ундай бўлса, нима учун йўл охирига етказилмасдан фойдаланишга топширилган?!

Ниҳоят бир неча ўн йиллар муқаддам қурилган бетон йўлга тушиб олдик. Аллақачон таъмирталаб трасса деярли Ғаллаоролгача давом этди. У ёғи эса Самарқандгача мазза... равон йўл...

Аммо Лойишдан Каттақўрғонгача йўл анча носоз эди. Қачонлардир ётқизилган яхлит бетон бўлаклари оралиғи очилиб, ўнқир-чўнқирлар сероб...

Навоий вилояти ҳудудига ўтдик. Йўл чиндан ҳам зўр, кенг, текис, равон, ҳавас қилса арзийди. Йўловчига ҳам зўр, ҳайдовчига ҳам. Халқаро андазада қандай бўлса, шундай..!

...Қизилқум бағрида бир неча километр йўл босдик. Холисона айтганда, чўл йўллари у даражада ёмон эмас-ў аммо ҳали тузатса бўладиган жойлари кўп. Масалан, «Саримой» йўл-патрул хизмати масканидан ўтгач, қарама-қарши келаётган автотранспортнинг бири ўтиб, иккинчиси тўхтаб туриши керак. Йўлак тор, кенгайтириш, таъмирлаш керак. Айниқса, «Мискин» йўл патрул хизмати манзилидан бирозгина юрилгач, айланма йўлда хийла қийинчилик бор. Соатига ўн-ўн беш километр тезлик жонга тегиб кетади...

Тўрткўл, Беруний шаҳарлараро йўлларида эса, тўғрисини айтиш керак, Нукусга боргунча ором оласиз.

Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 19 августида қабул қилинган «Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида»ги қонунининг 11-моддасида: «Йўлларни сақлаш ва таъмирлаш йўлларни бошқарувчи органлар томонидан... амалга оширилади» деб кўрсатилган. Шундан келиб чиққан ҳолда номлари юқорида келтирилган йўл участкаларига тегишли вилоятларнинг автойўлсозлари бундан хулоса чиқариб олишлари керакка ўхшайди.

Шунингдек, қонуннинг 19-моддасида «Йўл ҳаракати қатнашчиларининг қатнов ҳуқуқлари давлат томонидан кафолатланади», — дейилган. Демак, йўлсоз — таъминотчи, йўловчи ва ҳайдовчи — истеъмолчи. Истеъмолчи таъминотичидан норози бўлса, қонун бузилди, дегани. Шундай экан, тегишли мутасадди идоралар истеъмолчилар ҳуқуқи бузилишига йўл қўймасликлари керак.

Яна бир истак: Барча шаҳарлараро автомобиль йўлларида тиббий хизмат кўрсатиш ишлари ҳам (зарур ҳолларда!) талаб даражасида бўлса эди... Зеро, қонунда йўловчилар учун тиббий хизмат кўрсатишнинг муайян манзилжойлари бўлиши кераклиги ҳам ёзиб қўйилган. Ва яна автотеххизмат, дам олиш жойлари, ошхона, транспорт турлари учун махсус тўхташ майдонлари ҳам замонавий даражада бўлса...

Камолиддин МИРЗААҲМЕДОВ,
ҳуқуқшунос-журналист

ТАҲРИРИЯТДАН: Таклиф ва истак ўрнида битилган мазкур мақолани чоп этишдан олдин, биз унда кўтарилган масала мазмуни ҳамда билдирилган мулоҳазалар доираси билан Ўзбекистон Автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш давлат акциядорлик компанияси — **«Ўзавтойўл»** раҳбариятини таништириб, муаллиф мушоҳадаларини қисқача шарҳлаб беришларини сўрадик.

Яқинда ***компания бошқаруви раиси Муродулла Абдуллаев*** *имзоси билан олинган шарҳда жумладан шундай дейилади:*

«...Ҳар бир соҳанинг ўзига яраша муаммолари бўлади. Масофаси 35 километрлик давлат аҳамиятидаги 4р29 «Гулистон — Гагарин» автомобиль йўлида таъмирлаш ишлари тўлиқ тугатилмасдан «фойдаланишга» топширилганлиги тўғрисидаги факт нотўғри, чунки ушбу йўл ҳақиқатан ҳам расман фойдаланишга топширилган эмас.

Амалдаги қонунлар ва ўрнатилган тартибга кўра, умумий фойдаланишдаги автомобиль йўлларида ҳаракатни чеклаш, очиш ёки ёпиб қўйиш компания ваколатига кирмайди.

Тўғри, мазкур йўл таъмирлаш вақтида бутунлай ёпилмаган бўлса-да, алоҳида транспорт воситаларининиг ҳаракати чеклаб қўйилганди. Аҳоли ва йўловчиларнинг оғирини енгил қилиш, Гулистон-Ховос йўналишида транспорт ҳаракатини енгиллаштириш орқали ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш, йўловчиларнинг масофанинг 25 километр узунлиги туфайли кетказаётган қимматли вақти ва ортиқча ёнилғи-мойлаш материалларини тажаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Йўл ҳаракати хавафсизлиги органлари ва вилоят ҳокимлиги томонидан йўл фақат йўловчи ташиш транспорт воситалари учунгина вақтинча очиб қўйилганди.

Мазкур объектдаги қурилиш ишлари компания таркибига кирмайдиган (тендер савдосида «ғолиб» чиққан) «Мелиотрансқурилиш» қўшма корхонаси томонидан амалга оширилмоқда. Назорати эса Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Республика йўл жамғармаси зиммасига юкланган.

Таъмирлаш ишлари давом этаётганлиги туфайли йўлнинг ҳозирги ҳолати журналист-ҳуқуқшунос К.Мирзааҳмедов тасвирлагандек ҳолатда бўлиб, ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш ва аҳолига қулайлик яратиш мақсадида йўл корхоналари томонидан йўлни «ямаб» туришгани рост. Шунингдек, йўлларнинг бошқа нуқсонлари, хусусан, Лоиш участкасидан Каттақўрғонгача йўналишда ва «Мискин»гача бўлган масофада айрим ўнқир-чўнқирлар мавжудлиги бор гап. Бу нуқсонларни тузатиш 2006 йил йўл ишлари таъмири дастурида кўзда тутилган.

Муаллиф таъкидлагандек, ҳақиқатан ҳам автомобиль йўллари ва йўл хизмати кўрсатувчи корхоналар — таъминотчи, йўл ҳаракати иштирокчилари ва йўловчилар — истеъмолчилардир. Шу боиски, «Автомобиль йўллари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 22-моддасида: «Йўл идоралари ўзлари хизмат кўрсатаётган автомобиль йўллари ва йўл иншоотлари транспорт воситаларини узлуксиз ва хавф-хатарсиз ўтказиб туришни таъминлайдиган соз ҳолатда сақланиши учун жавобгардирлар» деб кўрсатиб ўтилган. Ҳатто шу модданинг кейинги хатбошисида: «Автомобиль йўлларини бошқарувчи идоралар ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни бажармаганлиги оқибатида йўл шароитлари ёмонлашуви туфайли юз берган йўл-транспорт ҳодисалари натижасида етказилган зарарни автомобиль йўллардан фойдаланувчиларга тўлашлари шарт ва улар юз берган ҳодиса оқибатларининг оғирлик даражаларига қараб интизомий, мулкий, маъмурий ёки жиноий жавобгар бўладилар» деб ҳам белгилаб қўйилган.

Қолаверса, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Йўл қурилиш ишлари ҳажми ва сифати устидан назоратни янада кучайтириш чоралари ва автомобиль йўлларини қурилишининг 2006 йилги дастурини тасдиқлаш тўғрисида»ги (2006 йил, 3 март, ПҚ-299-сонли) қарорида ҳам айни муаллиф кўтарган долзарб масалалар, автомобиль йўлларининг транспорт воситаларига хизмат кўрсатиш даражасини ошириш бўйича аниқ бажарилиши керак бўлган ишлар ва уларни молиялаштириш бўйича кўрсатмалар берилган. Шу кунларда компаниямизда мазкур ҳужжатлар асосида 2006-2010 йилларга мўлжалланган республикада йўл қурилиши концепцияси ва йўл ишлари дастури ишлаб чиқилмоқда. Унда йўл минтақасида ҳар хил хизматлар: техник, тиббий хизмат кўрсатиш объектларининг жойлаштирилиши масалалари ҳам кўзда тутилган.

Таҳририятга бераётган ушбу шарҳимиз матни шу йил, 6 май куни «Ўзавтойўл» давлат акциядорлик компанияси ва буюртмачи — Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Республика йўл жамғармаси ижроия дирекциясининг қўшма йиғилишида ҳамкорликда тайёрланиб, тегишли корхоналарга мавжуд камчиликларни бартараф этиш бўйича аниқ кўрсатмалар берилди...»

Ҳомийлик

КИЧИК КОРХОНАНИНГ КАТТА ИШЛАРИ

Деновлик Ибодулло Абдуқаҳҳоров ҳақида сўз кетса, аввало унинг саховатпешалигига таъриф беришади.

— Унинг кўпчилик биладиган бир хислатини гапириб берай, — дейди Деновдаги «Эркаклар мурувват уйи» директори Хайрулла Жалилов. — Ҳар янги йилда барча уйига шошилса, Ибодулло бизга ошиқади. Тушликда 200-250 кишилик ош... Совға-салом... Мустақиллик байрами, Наврўз тантаналарида ҳам мана шу ҳиммат яна такрорланади.

Ибодулло Абдуқаҳҳоров 1999 йилда «Абдуқаҳҳор» фермер хўжалигига асос солди. Дастлаб, 26 бош қорамол билан фаолият бошлаган хўжалик ихтиёрида бугун 305 бош қорамол, 144 бош ҳисори қўй, 2000 тадан ортиқ парранда, 14 бош йилқи мавжуд. Макарон, колбаса цехлари, ун, зиғир тегирмонлари ишлаб турибди. Ўтган йили 100 тоннага яқин гўшт, 14 тонна колбаса, 150 тонна ун ва ун маҳсулотлари, 800 минг донадан ортиқ тухум Мурувват уйлари ва Халқ таълими бўлими жамоалари ҳамда Сариосиё туманидаги ҳарбий қисмга етказиб берилди. Ортгани бозорга... Хуллас, даромад 120 миллион 358 минг сўмдан ошди. 45 миллион сўми соф фойда.

— Бошида уч нафар ишчи билан фаолият бошловдик. Ҳозир қишлоқ ёшларидан қирқ киши иш билан банд. Келажакда ишлаб чиқаришимиз 12 фоизга ортиб, аъзоларимиз сони 50 фоизга кўпаяди. Масалан, терини қайта ишлайдиган цех қурмоқчимиз. Хомашё ўзимиздан... Россиядан технологиялар келтирамиз. Балиқ етиштириш, 4 гектарли боғ, — дейди Ибодулла Абдуқаҳҳоров.

— Чорвачилигимиз ҳам зўр, — суҳбатга қўшилди бош ҳисобчи Амриддин Толипов. — Ҳар бири 1 тоннадан ортиқ тош босувчи наввосларимиз бор, юз бошга яқин соғин сигирлар, ҳисори қўйлар дегандай... Яқин йилларда қорамоллар 500 бошга, қўйлар 300 тага етади. Етти хазинанинг бири — парранда ҳам 4 мингталарга борса керагов...

Бош ҳисобчи берган қўшимча маълумотларга қараганда, ўтган даврда 12 миллион сўмга яқин маблағ турли хайрия тадбирларига сарфланди. «Гулзор» маҳалласидаги кам таъминланган оилаларнинг 10 нафар фарзандига суннат тўйи қилиб берилди. 84-умумий ўрта таълим мактабига ҳомийлик кўрсатилди. 1,5 километр масофага сим тортилиб, телефон алоқаси ўрнатилди, «Нуронийлар чойхонаси» қурилиши бошланди...

Яхшилардан яхшилик, эзгулик қолади, дегани шу аслида.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири t

2006 йил — «Ҳомийлар ва шифокорлар йили»

КАМҚОНЛИКНИ ДАВОЛАШ МУМКИНМИ?

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги бош гематологи, Тошкент врачлар малакасини ошириш институти профессори Саиджалол БАҲРОМОВ билан суҳбат

— Юртимизда турли витаминларга бой сабзавот, полиз экинлари, мевалар тўкин бўлса-да, аҳоли орасида, айниқса, болаларда камқонлик учраяпти. Мутахассис сифатида бу ҳолни қандай изоҳлайсиз?

— Ҳозирда тиббиёт тизимидаги мавжуд муаммоларнинг ечимини топиш фан-техника тараққиёти билан боғлиқ. Мана, гематология ва трансфузиология соҳасидаги муаммоларни олиб кўрайлик. Камқонлик ҳам бутун дунёда инсоният ҳаётига хавф солиб турган долзарб муаммолардан бири.

Ҳозирда бунга барҳам бериш учун давлат миқёсида чора-тадбирлар кўриляпти. Жумладан, ун маҳсулотларини темир моддаси билан бойитиш хасталикка мойил бўлган болалар, ҳомиладор ҳамда туғиш ёшидаги аёлларда касалликнинг юзага келиши олди олинмоқда. Мамлакатимизда мазкур масалани ҳал этиш Давлат дастури доирасида амалга ошириляпти. Бугунги кунда кичик ёшдаги болаларда камқонлик кўпроқ учраётганлиги ташвишланарлидир. Ачинарлиси шуки, уларнинг овқатланиш рационларида камчиликларга йўл қўйиляпти. Зотан, бола истеъмол қиладиган овқатнинг таркибида оқсил моддаси, микроэлементлар бўлиши лозим. Таҳлиллар шуни кўрсатадики, фақат сутли овқатларгагина боғланиб қолган болалар камқонлик касаллигига учрамоқдалар. Улар ўз вақтида маълум миқдорда гўштли таомлар, шунингдек, сабзавот ва мева шарбатлари истеъмол қилиб туришлари зарур. Шундагина кичик ёшдаги болалар орасида камқонлик касаллигининг олди олинган бўлади. Яна шуни айтиш мумкинки, ҳомиладорликни 2,5-3 йил оралатиб режалаштириш мақсадлидир. Шу даврда она организми навбатдаги ҳомиладорликка тайёр бўлади.

Темир танқислиги камқонлигига эса 50 фоиз овқат таркиби ва овқатланиш тартиби сабаб бўлаяпти. Бунда овқат таркибидаги оқсил моддаси етарли бўлиши даркор. Мана Хитойни олиб кўрайлик. Бу мамлакатда камқонликнинг ўртача даражаси бошқа жойларга нисбатан анча паст. Маълум бўлишича, улар овқатланиш рационларида кўпроқ соя маҳсулотларидан фойдаланганлиги боис организм оқсил билан меъёрида таъминланар экан.

— Айтинг-чи, бугунги кунда хасталикка қарши курашишда, муолажа жараёнларида қандай янгиликлар бор? Камқонликни даволаш мумкинми?

— Камқонликни бартараф этиш ҳар бир одамнинг ўзига боғлиқ. Мана, масалан, бавосил касаллиги сурункали қон йўқотиш билан кечади. Ошқозон ва ичаклар операциясини бошидан ўтказган кишиларда ҳам бироз вақт ўтгач, камқонлик белгилари пайдо бўлади. Бундай беморлар терапевт, педиатр, қолаверса, гематологга учраб, даволанишлари ва дарднинг олдини олишлари мумкин. Одамлар орасида чойни камқонликка олиб келади, деган фикрлар ҳам бор. Ваҳоланки, чой организм учун ўта фойдали ҳисобланади. У сув ва модда алмашиниши учун маълум даражада ижобий таъсир кўрсатади. Шунинг учун чойни сут билан аралаштириб ичиш мақсадга мувофиқдир.

Бугун республикамизнинг барча ҳудудларида институтимизнинг гематология бўлимлари ишлаяпти.

Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли Гематология ва трансфузиология институти ҳамда Тошкент врачлар малакасини ошириш институти олимлари касалликнинг олдини олиш борасида илмий изланишлар олиб боряпти.

Одам танасида орттирилган темир танқислигидан ташқари ирсий камқонликлар ҳам мавжуд. Уни даволашда тез ва аниқ ташхис қўйиш муҳим роль ўйнайди, бунда тегишли стандартларга суяниш лозим. Шу боис олимларимиз бу йўналишда тажрибалар ўтказишмоқда, илмий изланишлар эса ўз самарасини беряпти.

— Қон қуйиш хизматини такомиллаштиришда нималарга эътибор бериш керак?

— Илгари республикамиздаги барча клиникаларда беморга яхлит қон қуйиларди. Генетика ва иммунология фанларининг тараққий этиши бундай йўл тутиш бесамар эканлигини исботлади. Яъни, қон таркибида қандай элемент етишмаса, шу элементни беморга бериш касалликни муолажа қилишда фойдали эканлиги маълум бўлди. Агарда бемор организмида қизил қон таначалари (эритроцитлар) етишмаса, қизил қон таначаларини, оқ қон таначалари етишмаса — оқ таначаларини қуйиш, вақти келганда қон ишлаб чиқарувчи ва иммунитетни тикловчи ўзак ҳужайраларни кўчириб ўтказиш мақсадга мувофиқ. Бу ҳам қулай, ҳам иқтисодий тежамкорликни таъминлайди. Эндиликда ҳатто, қон препаратларидан кенг фойдаланиш кўзда тутилмоқда. Тиббиётда бундай янги усуллардан фойдаланиш аҳоли саломатлигини муҳофазалаш, тиббий хизмат савиясини оширишга олиб келади.

Бугунги кунда гематология фани тараққиёти дунё олимларининг ҳамкорликда фаолият юритишларини талаб қиляпти. Шунинг учун биз Россия гематолог ва трансфузиологлари билан яқиндан ҳамкорлик қиляпмиз. Ўзаро тажриба алмашишлар мамлакатимизда қон қуйиш хизматининг равнақ топишига хизмат қилади.

Суҳбатдош: Бардамбек САЪДУЛЛАЕВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири

XORIJDA

ЯВА ОРОЛИДА ҲАЛОКАТ

Шанба куни Индонезиянинг Ява оролида кучи Рихтер шкаласи бўйича 6,2 баллга тенг зилзила рўй берди.

«Reuters» ахборот агентлигининг маълумот беришича, зилзила маркази бўлган Жокьякарта музофотида 3463 нафар, Марказий Ява музофотида эса 1672 одам ҳалок бўлган. Табиий офат натижасида 20 мингга яқин одам жароҳатланди, яна 200 минг нафари бошпанасиз қолди. Улардан 50 мингги вақтинчалик чодирларда жойлаштирилди. Бошпанасиз қолганлар ичимлик суви ва озиқ-овқат етишмовчилигидан азият чекмоқда. Марказий ва Шарқий Яванинг тоғли қишлоқларида табиий офат қурбонлари сони қанчалиги номаълумлигича қолмоқда.

Индонезия вице-президенти Юсуф Калла душанба кунидан бошлаб мамлакатда фавқулодда ҳолат жорий этилишини билдирди. Унинг айтишича, фавқулодда ҳолат табиий офат рўй берган ҳудудда 3 ойга жорий этилади. Қутқарув ва тиклаш ишларини ниҳоясига етказиш учун 1 йилга яқин вақт кетар экан.

Индонезия президенти офат юз берган ҳудудга ҳарбийларни жўнатиб, уларни туну кун ишлашга чақирди. Зилзила оқибатида аэропорт ҳам талафот кўрганлиги боис Жокьякартага инсонпарварлик ёрдами ва техник воситаларни самолётлар билан етказиб беришнинг иложи бўлмаяпти.

Жароҳатланганлар сони жуда кўп бўлганлиги туфайли маҳаллий касалхоналар уларни жойлаштиришга жой топа олмай қолди. Халқаро Қизил хоч ташкилоти шу ернинг ўзида 20 дан ортиқроқ дала госпиталларини ташкил этди. Жанубий Корея, Малайзия ва Сингапурдан ҳарбий шифокорлар уларга ёрдам бериш учун етиб келишди.

БМТ бош котиби Кофи Аннан Ява оролларига инсонпарварлик ёрдами ва қутқарувчиларнинг халқаро бўлинмаларини юборишга тайёр эканлигини айтди. Россия, АҚШ, Буюк Британия, Франция, Италия ва Испания давлатлари раҳбарлари зилзила оқибатларини бартараф этишда ёрдам беришларини билдиришди.

Индонезияга ёрдам бераётган мамлакатлар: (миллион долларда)

Буюк Британия — 5,5
Европа Иттифоқи — 3,8
АҚШ — 2,5
Австралия — 2,3
Хитой — 2
Канада — 1,8

Япония ва Малайзия Индонезияга шифокор ва қутқарувчиларни жўнатди. Куала-Лумпур ҳам офатдан жабр кўрган оилаларга 3,8 миллион доллар ажратди.

Хуршид РАУПОВ

КОЛУМБИЯ

Колумбиянинг амалдаги президенти Альваро Урибе якшанба куни бўлиб ўтган президентлик сайловида ғалаба қозонди.

Мамлакатнинг Марказий сайлов комиссияси вакили амалдаги президент 62 фоиз, унинг рақиби сенатор Карлос Гавириа эса 22 фоиз овоз тўплашга муваффақ бўлганини маълум қилди.

Урибе президентликнинг биринчи муддатида конституцияни ўзгартириб, яна президент этиб сайланиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Урибенинг 3 йил раҳбарлиги давомида Колумбияда қотилликлар сони йилига 15 мингтача, одам ўғирлаш эса учдан икки баробарга камайди. Халқ президентнинг ҳарбийлашган гуруҳларга қарши кураш ва гиёҳванд моддалар муаммоси борасидаги қатъий позициясини қўллаб-қувватламоқда.

ДЎСТЛИК ФОРУМИ

Элликқалъа тумани маркази Бўстон шаҳрида Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши, республика Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, туман ҳокимлиги ҳамкорлигида «Қорақалпоғистон Республикасида яшаётган турли миллат ва элат хотин-қизлари ҳамда ёшлар жиноятчиликка, терроризм ва гиёҳвандликка қарши» шиори остида дўстлик форуми ташкил этилди.

Форумни Элликқалъа тумани ҳокими Неъматулла Худайбергенов кириш сўзи билан очди. Ўзбекистон Республикаси Бош Вазири ўринбосари, республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Светлана Иномова эса ўтказилаётган форумнинг аҳамияти хусусида гапирди.

Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши раиси Баҳодир Янгибоев ўз сўзида республикадаги турли миллат ва элат вакилларининг дўст, иноқ бўлиб яшаётганлигининг энг ассосий сабабларидан бири — бу юртимизда тинчлик-хотиржамлик ҳукм сураётганлигида эканлигини эътироф этди. Шундан сўнг халқаро мусобақаларда ғолибликни қўлга киритган хотин-қизларга Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасининг фахрий ёрлиқ ва қимматбаҳо совғалари топширилди.

Рейимбой ЕШИМБЕТОВ

«Пилла — 2006»

РЕЖА УДДАЛАНДИ

Бухоро. Пилла етиштириш янгича тизим — касаначилик асосида ташкил этилганлиги вилоятда юксак самара берди. Қайта ишлаш корхоналарига 2500 тоннадан зиёд юқори сифатли пилла топширган касаначи-пиллакорлар шартнома режасини барвақт бажариб, ўтган йилга нисбатан 300 тонна кўп хирмон уйдилар.

— Қайта ишлаш корхоналари буюртмаси билан, — дейди **вилоят «Пилла» бирлашмаси раиси Шавкат Очилов,** — 50 минг нафар касаначи ипак қурти парвариш қилди. Буюртмачи ташкилотлар ҳозиргача «Хуашен — Бухоро» қўшма корхонасидан 1370 тонна, «Ромстар»дан 670 тоннадан зиёд, «Ромитан тола» фермер хўжалигидан 480 тоннадан ортиқ «кумуш тола» қабул қилиб олдилар.

Даврон БАҲРОНОВ

Спорт

ФУТЗАЛЧИЛАРИМИЗ ОСИЁ ЧЕМПИОНАТИДА

иккинчи маротаба кумуш медалга сазовор бўлишди

Пойтахтимиздаги «Ўзбекистон» спорт мажмуида футзал бўйича VIII Осиё чемпионати баҳслари ниҳоясига етди.

Бир ҳафта давом этган ушбу нуфузли мусобақанинг финалида мамлакатимиз терма жамоаси ва Япония вакиллари ўзаро куч синашдилар. Ярим финалда қитъамизнинг етти карра чемпиони Эрон футзалчиларини йирик ҳисобда (5:1) енгган Япония терма жамоаси ғолиблик учун муносиб эканлигини намойиш этди. Гарчи, ҳал қилувчи учрашувнинг дастлабки бўлими тенг курашлар остида ўтиб, ҳисоб очилмаган бўлса-да, қолган дақиқаларда японияликлар терма жамоамиз дарвозасини беш маротаба аниқ нишонга олишди. Гуруҳ баҳсларини деярли қийинчиликсиз якунлаган ҳамюртларимизнинг финалда астойдил тер тўкишларига тўғри келди. Аммо рақибларнинг катта тажрибага эга эканликлари ўз натижасини кўрсатди — 1:5. Вакилларимиздан Анвар Мамедов ягона тўп муаллифи бўлди. Шундай қилиб, Осиё кубоги баҳсларининг беш карра финалчиси бўлган Япония футзалчилари Тошкентда қитъа чемпионлигини қўлга киритишди. Ҳамюртларимиз VIII Осиё чемпионатининг кумуш медалларига сазовор бўлишди.

Мусобақанинг учинчи ўрин учун ўтказилган баҳсида Эрон терма жамоаси Қирғизистон футзалчиларини 5:3 ҳисобида мағлубиятга учратди.

Чемпионат якунида рақиблар дарвозасига 16 та тўп киритган Эрон терма жамоаси ҳужумчиси Воҳид Шамсаи «Энг сермаҳсул тўпурар», япониялик Конучеро Когурэ «Мусобақанинг энг яхши ўйинчиси», Ўзбекистон терма жамоаси эса «Ҳалол ўйин учун» номинациялари бўйича қимматбаҳо совринлар билан тақдирланди.

Эркин ХОЛБОБО

Суратда: мусобақадан лавҳа.

Муҳаммад АМИН (ЎзА) олган сурат

ҒОЛИБЛИК КИМГА НАСИБ ЭТАРКИН?

Айни кунларда Италиянинг Турин шаҳрида ўтказилаётган XXXVII Бутунжаҳон шоҳмот олимпиадаси қизғин паллага кирди.

Олтинчи турда эркаклар ўртасида Ўзбекистон терма жамоаси мусобақа пешқадамларидан бири Арманистон шоҳмотчиларига қарши дона сурди. Ушбу учрашувда вакилларимиздан Рустам Қосимжонов, Антон Филиппов, Сергей Қаюмовлар рақиблари билан очко бўлишган бўлса, Алексей Барсов имкониятни бой берди. Умумий ҳисоб — 1,5:2,5. Еттинчи турда мутахассислар Бразилия шоҳмот усталарига қарши Алексей Барсов, Тимур Гареев, Антон Филиппов, Сайдали Йўлдошевлар «квартети»га ишонч билдиришди. Мазкур учрашувда вакилларимиз қора доналарда ўйнашига қарамай, ўз ҳисобларига қимматли очколарни ёзиб қўйишди. Тимур Гареев — Милош Жуниор Жилберто, Сайдали Йўлдошев — Фиер Александр Хиларио Такеда партияларида ҳамюртларимиз ғалаба қозонди. Алексей Барсов — Вескови Жованни, Антон Филиппов — Сунеи Нето Жаиме учрашувларида дуранг қайд этилди. Умумий ҳисоб — 3:1. Бу ғалабадан сўнг, очколарини 19 тага етказиб олган терма жамоамиз жадвалнинг яна тўртинчи поғонасига кўтарилиб олди.

Ҳозиргача якунланган етти турдан кейин Арманистон (21 очко), Россия (20), Куба (19,5) вакиллари кучли учликни банд этишган. Кеча шоҳмотчиларимиз Грузия терма жамоасига қарши баҳс юритдилар.

Қизлар ўртасидаги учрашувларнинг олтинчи турида терма жамоамиз туркияликларга ютқазиб қўйишганди — 1:2. Кейинги ўйинда вакилларимиз Исландия шоҳмотчиларига қарши муносиб дона суришди. Гарчи, асосий тахтада Ольга Собирова Ленка Птачникова билан очко бўлишган бўлсада, Юлдуз Ҳамроқулова Лилия Гретарсдоттирни, Шаҳноза Ҳамроқулова эса Регина Сигурлауг Фриджофсдоттни мағлуб этди — 2,5:1,5.

Ўтказилган етти турдан сўнг, 12 очко жамғарган қизларимиз жадвалнинг 34-поғонасини банд этиб туришибди. Кеча улар Литва терма жамоасига қарши дона сурдилар.

Суратда: ҳамюртимиз Р.Қосимжонов россиялик А.Морозевич билан.

ПП «KISLOROD VA METALL»

объявляет об уменьшении уставного фонда предприятия, согласно решения №2 от 27.05. 2006 г. Претензии принимаются в течение одного месяца со дня публикации по телефону 58-54-31.

Тошкент шаҳар Учтепа тумани Давлат солиқ инспекцияси томонидан 2005 йил 12 октябрда Шарофат Тохтаходжаевна Ташходжаева номига берилган №028012 рақамли якка тартибдаги тадбиркорлик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЎзХДП Мирзо Улуғбек туман кенгаши туман кенгаши ижроия қўмитаси аъзоси, Халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгаши депутати, Сенатор Светлана Герасимовага онаси

Елена Яковлевна ГЕРАСИМОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ХДП Тошкент вилояти кенгаши ижроия қўмитаси Юқоричирчиқ туман партия кенгаши раиси Серкабой Тошевга отаси

Мирзаҳалил ТОШЕВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Луқма

ЭЧКИНИНГ «ЭРИ», ПАРРАНДАНИНГ «ХОТИНИ»

ёхуд сичқоннинг «ака»си, Словакиянинг «опа»си каби бачкана «бошқотирма»лар ҳақида

1925 йил. Жанубий африкалик Виктор Орвилл уч йил муддатга озодликдан маҳрум этилади. Маҳбус бир кишилик камерада у бурчакдан бу бурчакка бориб келар экан, полга катак-катак шаклида ётқизилган тошларга эътибор бериб, чуқур ўйга толади. Орвилл маълумотли, билимдон киши эди. У хаёлидан ўтказган турли сўзларни тошларга ёзиб чиқади, сўнгра уларни қоғозга кўчиради... Натижада уни телбага чиқаришиб, қамоқхона бошлиғи иштирокида тиббий кўрикдан ўтказишади. Ҳаммани ажаблантирган «жинни» ўшанда кроссвордни кашф этган эди. Кейинчалик турли газеталардан кроссворд тузиб бериш учун мунтазам равишда буюртмалар олган Орвилл ўзининг «Квадрат бўйича у ёқдан бу ёққа» деб номланган бошқотирмалари билан жуда машҳур бўлиб кетади. Аммо у биринчи бўлолмайди. Чунки...

1913 йил 21 декабрь. Ливерпуллик муҳожир, журналист Артур Уинн (айрим тахминлар бўйича ўқитувчи) ўзининг 32 сўздан иборат кроссвордини «Нью-Йорк уорлд» газетасида эълон қилдиришга эришган эди. Эндиликда бу сана газета кроссворди пайдо бўлган кун (вақт) сифатида расман эътироф этилди ва у «Геннеснинг рекордлар китоби»га киритилган.

Хуллас, кроссворднинг яратилиш тарихи ҳақида ана шунақа гаплар.

Бошқотирмаларнинг тобора мукаммаллашиб бориши, дунё бўйлаб ёйилиши, хилма-хил турларининг яратилиши, уларни тузиш ва ечиш бўйича ўтказиладиган мусобақалар, ташкил этилган клублар ҳақида ёзаман деса гап кўп.

Хўп энди, ўзимизда, яъни Ўзбекистон матбуотида эълон қилинаётган бошқотирмаларда нима гап?.

Сўнгги йилларда бошқотирмаларга эътибор кучайди. **«Кайфият», «Ҳандалак», «Заковат», «Тўтиқуш», «Хазина», «Skandi word», «Жозиба», «Жавоҳир»...** каби ўндан ортиқ кроссворд, сканворд газеталари пайдо бўлди, илова чиқараётганлари қанча. Уларнинг мақсади — ўқувчининг бўш вақтини мазмунли ўтказишга кўмаклашиш. Бу яхши. Лекин бошқотирмалар орасида юзаки, саёз, савияси паст даражада тузилаётганлари кўпайиб бораётган бўлса-чи?

Агар эътибор билан қаралса бошқотирмаларнинг аксариятида эстрада ва кино юлдузлари, таниқли, шу билан бирга унчалик машҳур бўлмаган спортчиларнинг исмшарифи жуда кўп берилади. Масалан, Сергей Ни деган футболчимиз бор. «Нефтчи» ва «Қизилқум» жамоаларида тўп сурган бу футболчининг фамилияси футбол оламида унчалик машҳур эмас. Лекин у бошқотирмаларда донғи кетганлигидан хабар топса, бу билан бемалол фахрланиши мумкин.

Бошқотирмалар мукаммал бўлиб, ўқувчиларнинг ўрганишига, изланашига, хуллас, билими бойишига хизмат қилиши керак. Лекин сўзга эътиборсизлик, ўқувчига беписандлик бўлса-чи?

Санамай саккиз деб берилган сўзларни, саволларни ўқиб ҳам кулгингиз қистайди, ҳам... Мисоллар, **«Бадандаги «ип», «Танадаги «ип», «Ишқий «ип», «Кампир «ёри», «Бува «ёри», «Бувимнинг «ёри», «Шербону Нала «ёри», «Балоғотга етмаган «аёл», «Калнинг ками», «Қўй «сўзи», «Қўй «алла»си, «Қўй «қўшиғи», «Қўйнинг «эри», «Қўчқор «хотини», «Эчкининг «эри», «Пиёзнинг «ука»си, «...мнинг лаллайган бузоғи», «Амманинг ҳайвони»** ...Бас, етар-а. **Ёр, ака, ука, она, сингил** каби сўзларнинг қадрини бунчалик ерга урмаслик керак.

Мана бу «кашфиёт»га эътибор беринг: **«Парранда «хотини».** Товуқ демоқчи. Ана сизга савод, ана савия. Хўроз ҳам, товуқ ҳам парранда-ку, ахир. Шуниям фарқламагандан кейин...

«Словакия «опа»си. Буниси энди ошиб тушди. И-е, Чехия давлати Словакиянинг «опа»си бўладиган бўлса, унда собиқ Югославиядан ажралиб чиққан давлатлар «Ҳасан-Ҳусан» ва «Фотима-Зуҳра» экан-да...

Сўз — қудратли куч. У энг аввало эзгуликка хизмат қилиши керак. Имловий хатолар кўп учрайдиган бошқотирмаларда **«Уриб ...сини чиқарди», «Қўлинг синиб, ... бўлсин», «Маст...», «Ҳомиладан ҳаром кутилиш», «Карта хоним», «Бевалик муддати», «Кўкнор шираси», «Қиморхона», «У билан тост айтилади»** каби саволларни беришдан мақсад нима? Билимни бойитмайдиган, маънавий озуқа бермайдиган бундай сўзларнинг, саволларнинг жавобини дейлик, фарзандингиз сўраб қолди. Шунда нима қиласиз? Ана сизга бошқотирма.

— *Ёшлигимдан бошқотирмалар тузишга қизиқардим, уларни газета-журналлар таҳририятига жўнатардим,* — дейди *«Топқирларга машқлар» китоби муаллифи Фозилжон Орипов. — Биласизми, ўн йил деганда илк бошқотирмам «Гулистон» журналида эълон қилинган. Шунча вақт мобайнида «чиқмаяпти-ку, эълон қилишмаяпти-ку» деб кайфиятни туширмасдан ҳафсала билан ўргандим, изландим. Ҳозирги бошқотирмаларда берилаётган сўзлар, саволлар жуда жўн, қизиқарли эмас. Масалан, тўғридан тўғри «Англия пойтахти» деб беришади. Жавоби осон — Лондон. Лекин шу бошқача тарзда «Илк светафор кашф этилган шаҳар» дейилса қизиқарли бўлади, ўқувчи ҳам янги бир маълумотни билиб, эслаб қолади.*

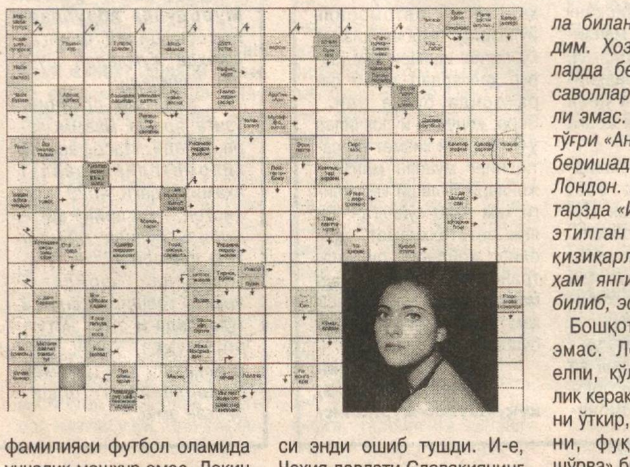

Бошқотирма тузиш осон эмас. Лекин буни енгил-елпи, қўл учида бажармаслик керак. Илмга чанқоқ, зеҳни ўткир, изланувчан ёшларни, фуқароларни «арзон шўрва» билан алдаб бўлмайди. Агар кимда ким «Арзон шўрва татияпти, талаб бор, олишаяпти» деса хато қилади. Чунки, ўсиб келаётган ёш авлоднинг диди, зеҳни ва ақл-идрокига беписандлик билан қарашга, унга ҳурматсизлик қилишга ҳеч кимнинг маънавий ҳақи йўқ.

Биз юқорида келтирилган мисоллар қайси нашрларда эълон қилинганлигини аниқ кўрсатмаганлигимизнинг боиси шундаки, уларнинг деярли барчасида бошқотирмалар устида катта масъулият, теран ва тийрак нигоҳ билан ишлашга эҳтиёж бор. Агар эътирозлар бўлса, марҳамат, исботлаб беришга тайёрмиз.

Алижон АБДУРАҲМОНОВ, «Ўзбекистон овози» махсус мухбири

«5-СОН ТЕМИР БЕТОН МАҲСУЛОТЛАРИ ЗАВОДИ»

ёпиқ акциядорлик жамияти акциядорлари диққатига!

2006 йил 30 июнь соат 12.00 да жамият акциядорларининг навбатдаги йиллик умумий мажлиси ўтказилишини маълум қилади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Л.Соловьева кўчаси, 72уй.

Мажлис жамиятнинг маъмурий биносида ўтказилади.

КУН ТАРТИБИ:

1. «5-сон ТБМЗ» ЁАЖнинг 2005 йил якуни бўйича молиявий-хўжалик фаолияти юзасидан ҳисоботини кўриб чиқиш.

2. 2005 йил бухгалтерлик баланси бўйича йиллик ҳисоботни тасдиқлаш.

3. 2005 йил якуни бўйича Тафтиш комиссияси ҳисоботи ва аудиторлик хулосасини тасдиқлаш.

4. 2005 йилги фойда (зарар) ҳақида.

5. Жамият ижроия органининг иш фаолиятини баҳолаш.

6. Жамият Кузатув кенгашининг иш фаолиятини баҳолаш.

7. Жамият тафтишчисини сайлаш.

8. Жамиятнинг 2006-2007 йилга мўлжалланган иш режаси (Бизнес план)ни кўриб чиқиш.

Мажлисда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган акциядорлар рўйхати 2006 йил 30 май ҳолатига кўра тузилади. Ўзингиз билан паспорт бўлиши шарт.

Кузатув кенгаши

Мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча қурилиш ташкилотлари ва корхоналари диққатига!

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги капитал қурилиш бошқармаси қуйидаги иншоотларга пудратчи ташкилотларни танлаш бўйича танлов савдолари ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Наманган вилоят, Чортоқ аҳоли яшаш пункти ҳудудидаги ҳарбий шаҳарчада қурилиши мўлжалланган объектларни тайёр ҳолда қуриш (озиқ-овқат омбори ички майдон муҳандислик тармоқлари билан, ҳар кунлик техник кўрик ва тўртта техника учун ёпиқ, автомобиллар туриши учун очиқ турар жой)

Қурилишни якунлаш муддати — 180 кун.

Буюртмачи: Тошкент шаҳри, Университет кўчаси, 1-уйда жойлашган Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги капитал қурилиш бошқармаси. Телефон: (8 371) 169-01-03, 169-01-45.

Қурилиш ишлари Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги капитал қурилиш бошқармасига ажратилган давлат бюджети маблағи ҳисобидан молиялаштирилади.

Танлов савдоларида қатнашиш учун талабгорлар қуйидаги шартларга: мудофаа объектларини қуришга рухсат берувчи лицензияга, танлов савдо предметининг 20 фоиз миқдоридаги айланма маблағларнинг ёки кўрсатиб ўтилган маблағларни беришга банк кафолатномасига, ишлар (хизматларни)ни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурсларига ва мутахассисларнинг мавжудлигига, етарли касбий ва техникавий малака, молиявий имкониятларга, шартнома тузиш юзасидан фуқаролик-муомала ҳуқуқий лаёқат ва ваколатларига эга, тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Савдода қатнашиш ва танлов ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш Наманган вилоят консалтинг марказига, қуйидаги манзилга: ***Наманган шаҳри, А.Навоий кўчаси, 36-уй (Матбуот уйи, 4-қават), иш кунлари соат 10.00 дан 17.00 гача мурожаат қилишлари мумкин. Телефон/факс: (8 369) 226-14-50, 226-47-91.***

Танлов ҳужжатлари битта тўпламининг нархи — 50 000 сўм.

Таклифлар (оферталар) савдо ташкилотчиси томонидан юқоридаги манзилда қабул қилинади.

Таклифлар (оферталар) савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — оферталар очилиш куни ва соатигача.

Таклифлар очилиши матбуотда эълон чоп этилгандан бошлаб ўттиз кундан кейин, қуйидаги манзилда ўтказилди: Наманган шаҳри. А.Навоий кўчаси, 36-уй.

Барча турдаги қурилиш ташкилотлари диққатига!

Жиззах вилояти ҳокимлиги «Ягона буюртмачи хизмати» инжиниринг компанияси қуйидаги объект бўйича танлов савдоси ўтказилишини ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Т/р	*Объект номи*	*Қурилиш муддати*
1.	*«Пахтакор, Дўстлик ва Зафаробод туманларидаги сув қувурлари тармоқлари (иншоотлар)ни капитал қайта таъмирлаш ва модернизация қилиш — II босқич (калити билан)»*	*180 кун*

Буюртмачи манзили: Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 100-уй.
Телефонлар: (8372) 222-31-59, 222-30-11.

Қурилиш ишларини молиялаштириш инвестиция дастури асосида давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Танлов савдоларида иштирок этадиган ташкилотлар қуйидаги шартларга жавоб беришлари керак: танлов савдолари предметининг 20 фоизи миқдоридаги айланма маблағларига ёки кўрсатиб ўтилган маблағларни беришга банк кафолатномасига, ишлаб чиқариш базалари, ишларни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурслари ва мутахассисларга, етарли касбий ва техникавий малакага, молиявий имкониятларга, шартнома тузиш юзасидан фуқаролик-муомала ҳуқуқий лаёқат ва ваколатларига эга, ўхшаш иншоотларни қуриш бўйича тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Танлов савдоларида қатнашиш ва танлов ҳужжатларини олиш учун сўровнома билан танлов савдолари ташкилотчиси — Жиззах вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш ҳудудий консалтинг марказига қуйидаги манзилга мурожаат этиш мумкин.

Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 63-уй, 426-хона. Тел/факс: 226-14-66.

Бир туплам танлов ҳужжатларининг нархи — 50 000 (эллик минг) сўм.

Таклифлар (оферталар) танлов савдолари ташкилотчиси томонидан юқоридаги манзилда қабул қилинади.

Таклифлар (оферталар)ни танлов савдолари ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — оферталар очилиш куни ва соатигача. Танлов савдолари эълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб 30 кундан кейин юқорида кўрсатилган манзилда ўтказилади.

BOSH MUHARRIR:
Safar OSTONOV

TAHRIR HAYʼATI:
Abdulla ORIPOV
Latif GʼULOMOV
Asliddin RUSTAMOV
Ashur QODIROV
Bobir ALIMOV
Farruh HAMROYEV (Bosh muharrir birinchi oʼrinbosari)
Alimqul SULTONOV (Bosh muharrir oʼrinbosari)
Andrey ORLOV (Bosh muharrir oʼrinbosari «Golos Uzbekistana»)
Norbobo SHAKAROV
Nomoz SAʼDULLAYEV
Toʼlepbergen QAIPBERGENOV
Muslihiddin MUHIDDINOV
Olim MURODOV
Abdugʼani MAMASODIQOV (Masʼul kotib)

MUASSIS:
OʼZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

BOʼLIMLAR:
Siyosat, partiya va xalqaro hayot 133-10-13
Maʼnaviyat va maʼrifat 133-69-45
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot 133-20-36
Parlament va huquq 136-76-21
Ekologiya va salomatlik 133-44-55
Axborot, sport va harbiy vatanparvarlik 133-21-43
Xatlar va ommaviy ishlar 133-12-56 (Tel. Faks)
Masʼul kotib 133-72-83
Reklama va eʼlonlar 133-38-55, 133-47-80

VILOYAT MUXBIRLARI:
Andijonda — 25-32-70
Buxoroda — 222-10-92
Gulistonda — 25-22-32
Jizzaxda — 5-49-85
Navoiyda — 223-83-73
Namanganda — 6-43-43
Nukusda — 222-70-15
Samarqandda — 35-20-54
Urganchda — 226-51-35
Fargʼonada — 26-43-62
Termizda — 3-79-98

MANZILIMIZ:
700000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KOʼCHASI, 32-UY.
e-mail: info@uzbekistonovozi.uz

Navbatchi: **Maʼmurjon QIYOMOV**

Gazeta «Oʼzbekiston ovozi»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi-dasturchi: **Ikromjon ISMOILOV**

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: Buyuk Turon koʼchasi, 41-uy.

Gazeta Oʼzbekiston Matbuot va axborot agentligida 008-raqam bilan roʼyxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi.
Hajmi 2 bosma taboq.
Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

«Oʼzbekiston ovozi» materiallarini koʼchirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 750
11058 nusxada bosildi
t — Тижорат материали
OʼzA yakuni — 21.20
Topshirish vaqti — 21.40
2 3 4 5 6
Sotuvda erkin narxda